

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PAREIŠKĖJO – LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ GRUPĖS PRAŠYMO IŠTIRTI, AR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO TRISDEŠIMT AŠTUNTASIS SKIRSNIS BEI KAI KURIOS ŠIO SKIRSNIO NUOSTATOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2003 M. GRUODŽIO 23 D. NUTARIMAS NR. IX-1954 „DĖL SPECIALIOSIOS TYRIMO KOMISIJOS SUDARYMO“ NEPRIĖŠTARAUJA LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, TAIP PAT AR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2003 M. GRUODŽIO 23 D. NUTARIMU NR. IX-1954 „DĖL SPECIALIOSIOS TYRIMO KOMISIJOS SUDARYMO“ SUDARYTOS SPECIALIOSIOS TYRIMO KOMISIJOS RESPUBLIKOS PREZIDENTUI ROLANDUI PAKSUI PATEIKTŲ KALTINIMŲ PAGRĮSTUMUI IR RIMTUMUI IŠTIRTI BEI IŠVADAI DĖL SIŪLYMO PRADĖTI APKALTOS PROCESĄ PARENGTI 2003 M. GRUODŽIO 30 D. SPRENDIMU NR. 1 PATVIRTINTAS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2003 M. GRUODŽIO 23 D. NUTARIMU NR. IX-1954 SUDARYTOS SPECIALIOSIOS TYRIMO KOMISIJOS REGLAMENTAS IR KAI KURIOS ŠIO REGLAMENTO NUOSTATOS NEPRIĖŠTARAUJA LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI, EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ IR PAGRINDINIŲ LAISVIŲ APSAUGOS KONVENCIJOS, TARPTAUTINIO PILIETINIŲ IR POLITINIŲ TEISIŲ PAKTO BEI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO NUOSTATOMS

2004 m. balandžio 16 d.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Armano Abramavičiaus, Egidijaus Jarašiūno, Egidijaus Kūrio, Kęstučio Lapinsko, Zenono Namavičiaus, Augustino Normanto, Jono Prapiesčio, Vytauto Sinkevičiaus, Stasio Stačioko, sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei, remdamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 25, 28 straipsniais,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje 2003 m. balandžio 16 d. apsvaustė pareiškėjo – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str., kuriame yra įtvirtinta specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodytos nei procesinės specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose dalyvaujančių asmenų teisės, nei nustatoma šių procesinių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 236 str. 1 d. ir 238 str. 3 d., įtvirtinantys apkaltos proceso iniciatorių ar jų atstovų teisę specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose vienu metu realizuoti tiek kaltintojo, tiek ir asmens, kuris priima galutinį procesinį sprendimą, funkcijas, savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo kildinamam „*draudimui būti teisėju savo byloje*“,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 1 ir 2 d., 31 str. 1, 2, 6 d. bei Konstitucijos 67 str. 2 p.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m.

gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 16 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d., 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam sąžiningo (teisingo) asmens patraukimo teisinėn atsakomybėn principui ir teisei būti išklaustam, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ p., 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam konstitucinės atsakomybės klausimą sprendžiančios institucijos nepriklausomumo ir nešališkumo principui bei kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ (atskirai imant, reglamento 16 ir 20 p.) neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 20 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d.

nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 21 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti realią galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 26 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 29 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. ir 3 d. „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. ir 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei būti išklausytam ir teisei į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 30 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 33 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ ir „d“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ ir „e“ p. įtvirtintai teisei į gynybą bei teisei pačiam apklausti kaltinimo liudytojus arba turėti galimybę, kad tokie liudytojai būtų

apklausti, taip pat teisę reikalauti, kad gynybos liudytojai būtų iškviešti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui.“

Pastaba: šiame Konstitucinio Teismo sprendime pareiškėjo prašymo tekstas cituojamas toks, kokį jį Konstituciniam Teismui pateikė pareiškėjas – su paties pareiškėjo padarytais teksto paryškinimais, santrumpomis ir kt.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėjas – Seimo narių grupė kreipėsi į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str., kuriame yra įtvirtinta specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodytos nei procesinės specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose dalyvaujančių asmenų teisės, nei nustatoma šių procesinių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 236 str. 1 d. ir 238 str. 3 d., įtvirtinantys apkaltos proceso iniciatorių ar jų atstovų teisę specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose vienu metu realizuoti tiek kaltintojo, tiek ir asmens, kuris priima galutinį procesinį sprendimą, funkcijas, savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo kildinamam „*draudimui būti teisėju savo byloje*“,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato*

Seimo statutas“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 1 ir 2 d., 31 str. 1, 2, 6 d. bei Konstitucijos 67 str. 2 p.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 16 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d., 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam sąžiningo (teisingo) asmens patraukimo teisinėn atsakomybėn principui ir teisei būti išklaustyta, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ p., 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam konstitucinės atsakomybės klausimą sprendžiančios institucijos nepriklausomumo ir nešališkumo principui bei kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ (atskirai imant, reglamento 16 ir 20 p.) neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m.

gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 20 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 21 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti realią galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 26 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 29 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. ir 3 d. „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. ir 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei būti išklausytam ir teisei į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 30 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d.,

Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 33 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „teisinės valstybės“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ ir „d“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ ir „e“ p. įtvirtintai teisei į gynybą bei teisei pačiam apklausti kaltinimo liudytojus arba turėti galimybę, kad tokie liudytojai būtų apklausti, taip pat teisę reikalauti, kad gynybos liudytojai būtų iškviešti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui.“

2. Pareiškėjo prašyme nurodoma Specialioji tyrimo komisija – tai Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudaryta Specialioji tyrimo komisija Respublikos Prezidentui Rolandui Paksui pateiktų kaltinimų pagrįstumui ir rimtumui ištirti bei išvadai dėl siūlymo pradėti apkaltos procesą parengti.

Pareiškėjo prašyme nurodomas Paktas – tai Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas.

Pareiškėjo prašyme nurodoma Konvencija – tai Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

I

1. Pareiškėjas – Seimo narių grupė prašo ištirti, ar jo nurodytos Seimo statuto nuostatos neprieštarauja Konstitucijai, ar Konstitucijai neprieštarauja Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“, taip pat ar Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos Respublikos Prezidentui Rolandui Paksui pateiktų kaltinimų pagrįstumui ir rimtumui ištirti bei išvadai dėl siūlymo pradėti apkaltos procesą parengti (toliau – ir Specialioji tyrimo komisija) 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas (toliau – ir Reglamentas), atskiri jo punktai neprieštarauja Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatoms.

2. Pareiškėjo prašymas susideda iš keturiolikos prašymų, iš kurių dviejuose yra prašoma ištirti, ar Seimo statuto nuostatos neprieštarauja Konstitucijai, viename prašyme yra prašoma ištirti, ar Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ neprieštarauja Konstitucijai, dar vienuolikoje prašymų yra prašoma ištirti, ar Reglamentas, jo atskiri punktai neprieštarauja Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatoms.

3. Nors pareiškėjo prašymą Konstituciniam Teismui sudaro keturiolika prašymų ištirti trijų skirtingos teisinės galios teisės aktų (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, juos visus vienija ir jungia bendri argumentai: argumentai, kuriais grindžiamos pareiškėjo abejonės Seimo statuto nuostatų atitiktimi Konstitucijai, taip pat Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ atitiktimi Konstitucijai, yra neatsiejami nuo argumentų, kuriais grindžiamos pareiškėjo abejonės Reglamento, jo atskirų punktų atitiktimi Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatoms; argumentai, kuriais grindžiama pareiškėjo abejonė ginčijamo Seimo nutarimo atitiktimi Konstitucijai, neatsiejami nuo argumentų, kuriais grindžiamos pareiškėjo abejonės jo nurodytų Seimo statuto nuostatų atitiktimi Konstitucijai. Visų šių keturiolikos prašymų pamatinė idėja yra ta, kad, pareiškėjo manymu, Seimo statute (pareiškėjo nurodytose Seimo statuto dalyse) nėra nustatytas tam tikras teisinis reguliavimas, kuris, kaip mano pareiškėjas, pagal Konstituciją turėjo būti jame nustatytas, o dėl to, kad šis teisinis reguliavimas nėra nustatytas, nebuvo galima priimti nei ginčijamo Seimo nutarimo, nei Reglamento. Iš esmės pareiškėjas teigia, kad, Seimo statute (pareiškėjo nurodytose Seimo statuto dalyse) nenustačius tam tikro teisinio reguliavimo, kurį pareiškėjas mano esant būtiną pagal Konstituciją, negalimas nei siūlymas pradėti apkaltos procesą ir parengtinis tyrimas, nei tolesnis apkaltos procesas Seime.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pareiškėjas visus minėtus keturiolika prašymų ištirti trijų skirtingos teisinės galios teisės aktų – Seimo statuto, Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ ir Reglamento (šių teisės aktų dalių) – atitiktį Konstitucijai (Reglamento – ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatoms) Konstituciniam Teismui pateikė kaip vieną prašymą.

Visų keturiolikos Konstituciniam Teismui suformuluotų prašymų sąsają patvirtina ir prašyme pateiktos, dažnai kartojamos (ir dėstant viso prašymo argumentus, ir formuluojant konkrečius keturiolika prašymų Konstituciniam Teismui) nuorodos į tuos pačius Konstitucijos straipsnius (jų dalis), konstitucinius principus, argumentų kartojimas, taip pat kai kurių iš keturiolikos prašymų dubliavimas (pvz., atskirai suformuluoti prašymai ištirti, ar „Seimo statuto

238 str. [...] neprieštarauja [...] konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui“, ir ištirti, ar „Seimo statuto [...] 238 str. 3 d. [...] savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo „*draudimui būti teisėju savo byloje*“; taip pat atskirai suformuluoti prašymai ištirti, ar Reglamento 20 punktas „neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui“ ir ar šis punktas „savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato“).

Prašymų sąsają patvirtina ir tai, kad savo poziciją dėl ginčijamų Seimo statuto nuostatų, taip pat dėl ginčijamo Seimo nutarimo atitikties Konstitucijai pareiškėjas grindžia konkrečios specialiosios tyrimo komisijos – Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos patvirtintame Reglamente nustatytu teisiniu reguliavimu, o Reglamente nustatytą teisinį reguliavimą ginčija remdamasis *inter alia* Seimo statuto nuostatomis ir (arba) jų interpretavimu.

Pareiškėjo argumentavimo bendrumas ir neatsiejamumas lemia tai, kad viso pareiškėjo prašymo esmę ir turinį, pareiškėjo poziciją atskleidžia tik visų minėtų keturiolikos prašymų bei juos visus pagrindžiančių argumentų, motyvų visuma. Todėl sprendžiant, ar priimti pareiškėjo prašymą nagrinėti Konstituciniame Teisme, visus šiuos keturiolika prašymų grindžiantys argumentai vertintini kaip visuma.

II

1. Pareiškėjas – Seimo narių grupė prašo ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d.

nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 1 ir 2 d., 31 str. 1, 2, 6 d. bei Konstitucijos 67 str. 2 p.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 16 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d., 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam sąžiningo (teisingo) asmens patraukimo teisinėn atsakomybėn principui ir teisei būti išklaustyta, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ p., 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam konstitucinės atsakomybės klausimą sprendžiančios institucijos nepriklausomumo ir nešališkumo principui bei kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ (atskirai imant, reglamento 16 ir 20 p.) neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 20 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti

pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 21 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti realią galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 26 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 29 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. ir 3 d. „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. ir 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei būti išklausytam ir teisei į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 30 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m.

gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 33 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ ir „d“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ ir „e“ p. įtvirtintai teisei į gynybą bei teisei pačiam apklausti kaltinimo liudytojus arba turėti galimybę, kad tokie liudytojai būtų apklausti, taip pat teisę reikalauti, kad gynybos liudytojai būtų iškviesti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui.“

1.1. Pagal Konstitucijos 102 straipsnio 1 dalį Konstitucinis Teismas sprendžia, ar įstatymai ir kiti Seimo aktai neprieštarauja Konstitucijai, o Respublikos Prezidento bei Vyriausybės aktai neprieštarauja Konstitucijai arba įstatymams. Konstitucinio Teismo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Konstitucinis Teismas garantuoja Konstitucijos viršenybę teisės sistemoje ir konstitucinį teisėtumą, nustatyta tvarka sprenddamas, ar įstatymai ir kiti Seimo priimti aktai neprieštarauja Konstitucijai, taip pat ar Respublikos Prezidento ir Vyriausybės aktai neprieštarauja Konstitucijai ir įstatymams.

Pagal Konstituciją Seimas leidžia konstitucinius įstatymus, įstatymus, nutarimus dėl įstatymų įgyvendinimo ir kitus teisės aktus (Konstitucijos 67, 69, 70 straipsniai, 94 straipsnio 2 punktas). Seimo priimtus įstatymus pasirašo ir oficialiai paskelbia Respublikos Prezidentas (Konstitucijos 70 straipsnio 1 dalis); jeigu nurodytu laiku Seimo priimto įstatymo Respublikos Prezidentas negražina ir nepasirašo, toks įstatymas įsigalioja po to, kai jį pasirašo ir oficialiai paskelbia Seimo Pirmininkas (Konstitucijos 70 straipsnio 2 dalis).

Seimo struktūrą ir darbo tvarką nustato Seimo statutas. Seimo statutas turi įstatymo galią (Konstitucijos 76 straipsnis). Pagal Konstitucijos 70 straipsnio 2 dalį Seimo statutą, taip pat kitus Seimo priimtus teisės aktus – ne konstitucinius įstatymus ar įstatymus – pasirašo ir oficialiai paskelbia Seimo Pirmininkas.

1.2. Seimas 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudarė Specialiąją tyrimo komisiją Respublikos Prezidentui Rolandui Paksui pateiktų kaltinimų pagrįstumui ir rimtumui iširti bei išvadai dėl siūlymo pradėti apkaltos procesą parengti.

1.3. Specialioji tyrimo komisija 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtino Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentą. Kitaip, nei Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“, Reglamentas nebuvo paskelbtas „Valstybės žiniuose“; jis nebuvo pasirašytas Seimo Pirmininko.

1.4. Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas Reglamentas nėra įstatymas ar kitas Seimo priimtas aktas, jį savo sprendimu patvirtino Seimo komisija – vienas iš Seimo struktūrinių padalinių. Reglamentas yra sudedamoji Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimo Nr. 1 dalis.

1.5. Pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo įstatymą Konstitucinis Teismas neturi įgaliojimų tirti Seimo komisijų, kitų Seimo struktūrinių padalinių priimtų teisės aktų.

Taigi pareiškėjo prašymas ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Reglamento, jo atskirų punktų atitiktį Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatoms, yra nežinybingas Konstituciniam Teismui.

1.6. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 2 punktą, jeigu prašymo nagrinėjimas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui, Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai.

1.7. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas atsisako nagrinėti pareiškėjo – Seimo narių grupės prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 1 ir 2 d., 31 str. 1, 2, 6 d. bei Konstitucijos 67 str. 2 p.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 16 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d., 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam sąžiningo (teisingo) asmens patraukimo teisinėn atsakomybėn principui ir teisei būti išklaustyam, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d.,

Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ p., 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam konstitucinės atsakomybės klausimą sprendžiančios institucijos nepriklausomumo ir nešališkumo principui bei kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ (atskirai imant, reglamento 16 ir 20 p.) neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 20 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 21 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti realią galimybę pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir

gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 26 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 29 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. ir 3 d. „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. ir 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei būti išklausytam ir teisei į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 30 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 33 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ ir „d“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ ir „e“ p. įtvirtintai teisei į gynybą bei teisei pačiam apklausti kaltinimo liudytojus arba turėti galimybę, kad tokie liudytojai būtų apklausti, taip pat teisę reikalauti, kad gynybos liudytojai būtų iškviesti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui.“

2. Pareiškėjas – Seimo narių grupė prašo ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str., kuriame yra įtvirtinta specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodytos nei procesinės specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose dalyvaujančių asmenų teisės, nei nustatoma šių procesinių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 236 str. 1 d. ir 238 str. 3 d., įtvirtinantys apkaltos proceso iniciatorių ar jų atstovų teisę specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose vienu metu realizuoti tiek kaltintojo, tiek ir asmens, kuris priima galutinį procesinį sprendimą, funkcijas, savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo kildinamam „*draudimui būti teisėju savo byloje*“.

2.1. Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis „Siūlymas pradėti apkaltos procesą ir parengtinis tyrimas“ yra sudedamoji Seimo statuto VIII dalies „Apkaltos procesas“ dalis. Šiame skirsnyje yra reguliuojama tik dalis santykių, susijusių su Seimo narių ir valstybės pareigūnų traukimu atsakomybėn apkaltos proceso tvarka, būtent santykiai, susiję su siūlymu pradėti apkaltos procesą ir su parengtiniu tyrimu; jame nėra reglamentuojamas apkaltos procesas Seime (tam skirtas Seimo statuto Trisdešimt devintasis skirsnis), nėra reglamentuojamas asmens, kuriam pradėta apkaltos byla, konkrečių veiksmų atitiktis Konstitucijai nagrinėjimo Konstituciniame Teisme procesas (šiuos santykius reguliuoja Konstitucinio Teismo įstatymas), nėra reglamentuojamas ir procesas, vykdytinas tais atvejais, kai Seimas, išklausęs generalinio prokuroro pranešimą dėl asmens, kuris gali būti traukiamas atsakomybėn apkaltos proceso tvarka (išskyrus Respublikos Prezidentą), padaryto nusikaltimo, duoda sutikimą konkretų asmenį patraukti baudžiamojon atsakomybėn (šiuos santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas), taip pat šiame skirsnyje nėra reglamentuojama apkaltos procedūra Seime gavus apkaltinamojo nuosprendžio nuorašą (tam skirtas Seimo statuto Keturiasdešimtasis skirsnis).

Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis apima Seimo statuto 227–243 straipsnius. Šiuose straipsniuose apibrėžta apkaltos proceso sąvoka (227 straipsnis), nustatyta, kokiems valstybės pareigūnams taikomas apkaltos procesas (228 straipsnis), nustatyti pagrindai pradėti apkaltos procesą (229 straipsnis), nustatyta, kas turi teisę siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą (230 straipsnis), numatytas generalinio prokuroro pranešimas dėl valstybės pareigūnų, įtariamų padarius nusikaltimą (231 straipsnis), numatyti kaltinimo dėl nusikaltimo padarymo teikimo terminai (232 straipsnis), apibrėžta siūlymo pradėti apkaltos procesą forma (233 straipsnis),

nustatyti siūlymo pradėti apkaltos procesą terminai (234 straipsnis), numatytas specialiosios tyrimo komisijos pateiktų kaltinimų pagrįstumui ir rimtumui iširti bei išvadai dėl siūlymo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymas (235 straipsnis) ir nustatyta šios komisijos sudarymo tvarka (236 straipsnis), nustatyta, kaip apie tyrimo eigą pranešama spaudai ir kitoms visuomenės informavimo priemonėms (237 straipsnis), reglamentuojama specialiosios tyrimo komisijos posėdžių tvarka (238 straipsnis), reglamentuojama liudytojų ir ekspertų apklausa (239 straipsnis), numatytas kreipimasis į Konstitucinį Teismą (240 straipsnis), nustatyta, koks turi būti specialiosios tyrimo komisijos išvados turinys (241 straipsnis), nustatyta, kaip yra tvirtinama specialiosios tyrimo komisijos išvada (242 straipsnis), numatytas kaltinimų suformulavimas ir kaltintojų skyrimas (243 straipsnis).

2.2. Pareiškėjas, prašydamas iširti Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio ir atskirų jo straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, *expressis verbis* nurodo Seimo statuto 227 straipsnio 1 dalį, 235 straipsnį, 236 straipsnio 1 dalį, 238 straipsnį, 239 straipsnio 1 dalį, taip pat kai kurias Konstitucijos nuostatas, cituoja Konstitucinio Teismo jurisprudenciją ir ją savaip interpretuoja.

2.3. Apibendrinamas savo argumentus dėl Seimo statuto nuostatų santykio su Konstitucija, pareiškėjas teigia, kad **„būtent įstatymo galią turinčiame Seimo statute privalo būti nuosekliai apibrėžtas visas specialiosios tyrimo komisijos atliekamo tyrimo procesas: tyrimo eiga (tyrimo stadijos bei atliekamų veiksmų eiliškumas), nurodomi priimami procesiniai sprendimai bei įvardijamos šiame procese dalyvaujančių asmens, kuriam taikoma apkalta, ir jo advokato procesinės teisės, jų įgyvendinimo tvarka ir procesinės garantijos“**. Pareiškėjas tvirtina, kad „šiam prašyme išdėstytų argumentų visumos pagrindu darytina išvada, jog Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Seimo statuto 238 str., kuriame apibrėžiama specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodomos nei procesinės šių asmenų teisės, nei nustatoma šių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu prieštarauja Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., 74 str. nuostatai, jog *„apkaltos proceso tvarką nustato Seimo statutas“*, o kartu ir konstituciniam *„teisinės valstybės“* principui“.

Taigi pareiškėjo abejonė Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio atitiktimi Konstitucijai grindžiama tuo, kad, jo manymu, šiame skirsnyje nėra nustatytas tam tikras teisinis reguliavimas, kuris, pareiškėjo teigimu, šiame skirsnyje turi būti nustatytas. Pareiškėjas iš esmės ginčija ne Seimo statute *expressis verbis* nustatytą teisinį reguliavimą, bet, jo manymu, Seimo statute esančią legislatyvinę omissiją – tai, kas šiame teisės akte nėra nustatyta, nors, pareiškėjo manymu, pagal Konstituciją įstatymų leidėjo turėjo būti nustatyta, t. y. prašyme ginčijama tokia teisinio reguliavimo spraga, kurią, pareiškėjo nuomone, draudžia Konstitucija.

Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad jeigu įstatymuose (jų dalyse) nėra nustatytas tam tikras teisinis reguliavimas, tai Konstitucinis Teismas turi įgaliojimus tirti tą

įstatymų (jų dalių) atitiktį Konstitucijai tais atvejais, kai tuo, kad tas teisinis reguliavimas nėra nustatytas būtent tuose įstatymuose (jų dalyse), gali būti pažeidžiami Konstitucijos principai ir (arba) normos. Tais atvejais, kai pareiškėjas ginčija tai, kad jo nurodytame įstatyme ar kitame teisės akte (jo dalyje) nėra nustatytas tam tikras teisinis reguliavimas, bet tas teisinis reguliavimas pagal Konstituciją neprivalo būti nustatytas būtent tame ginčijamame teisės akte (jo dalyje), Konstitucinis Teismas konstatuoja, kad byloje dėl pareiškėjo prašymo nėra tyrimo dalyko (Konstitucinio Teismo 2001 m. sausio 25 d. nutarimas, 2003 m. gegužės 6 d., 2003 m. gegužės 13 d. sprendimai).

Konstatuotina, kad pareiškėjo prašymas, grindžiamas minėta jo preziumuojama legislatyvine omisija, gali būti priimamas ir byla pagal pareiškėjo prašymą gali būti pradėta tik tuo atveju, jeigu prašyme yra pateikti argumentai, motyvai, pagrindžiantys, kad Seimo statute nenustatytasis teisinis reguliavimas pagal Konstituciją turi būti nustatytas būtent pareiškėjo nurodytoje Seimo statuto dalyje.

2.4. Konstitucinio Teismo įstatymo 64 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bylos dėl teisės akto atitikties Konstitucijai nagrinėjimo Konstituciniame Teisme pagrindas yra teisiškai motyvuota abejonė, kad visas aktas ar jo dalis prieštarauja Konstitucijai pagal: 1) normų turinį; 2) reguliavimo apimtį; 3) formą; 4) Konstitucijoje nustatytą priėmimo, pasirašymo, paskelbimo ar įsigaliojimo tvarką.

Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 8 punktą prašyme ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai turi būti nurodyta pareiškėjo pozicija dėl teisės akto atitikties Konstitucijai ir tos pozicijos juridinis pagrindimas su nuorodomis į įstatymus.

Pabrėžtina, kad pareiškėjo pozicija dėl teisės akto (jo dalies) atitikties Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį turi būti nurodyta aiškiai, nedviprasmiškai, prašyme turi būti išdėstyti argumentai ir motyvai, pagrindžiantys pareiškėjo abejonę, kad teisės aktas (jo dalis) prieštarauja Konstitucijai. Vadinasi, prašyme ištirti teisės akto (jo dalies) atitiktį Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį turi būti aiškiai nurodyti konkretūs teisės akto straipsniai (jų dalys), punktai, kurių atitiktimi Konstitucijai pareiškėjas abejoja, taip pat konkrečios Konstitucijos nuostatos – normos ir (arba) principai, kuriems, pareiškėjo nuomone, prieštarauja konkrečiai nurodyti ginčijamo teisės akto straipsniai ar punktai. Prašyme ištirti teisės akto (jo dalies) atitiktį Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį taip pat turi būti aiškiai nurodyti teisiniai motyvai, pagrindžiantys pareiškėjo abejonę dėl kiekvieno konkrečiai nurodyto ginčijamo teisės akto (jo dalies) straipsnio (jo dalies) ar punkto, kurio atitiktimi konkrečiai nurodytoms Konstitucijos nuostatomis pareiškėjas abejoja. Priešingu atveju prašymas ištirti teisės akto (jo dalies) atitiktį Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį laikytinas neatitinkančiu Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio reikalavimų ir, remiantis šio įstatymo 70 straipsniu, yra grąžintinas pareiškėjui; prašymo grąžinimas neatima teisės kreiptis į Konstitucinį

Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti buvę trūkumai (Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 2 dalis).

Pažymėtina ir tai, kad prašyme ištirti teisės akto (jo dalies) atitiktį Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį nenurodžius konkrečių teisės akto straipsnių (jų dalių), punktų, kurių atitiktimi Konstitucijai pareiškėjas abejoja, konkrečių Konstitucijos nuostatų – normų ir (arba) principų, kuriems, pareiškėjo nuomone, pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį prieštarauja konkrečiai nurodyti ginčijamo teisės akto straipsniai (jų dalys) ar punktai, taip pat teisinių motyvų, pagrindžiančių pareiškėjo abejonę dėl kiekvieno konkrečiai nurodyto ginčijamo teisės akto (jo dalies) straipsnio (jo dalies) ar punkto, kurio atitiktimi konkrečiai nurodytoms Konstitucijos nuostatomis pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį pareiškėjas abejoja, ir tokį prašymą priėmus nagrinėti Konstituciniame Teisme bei pagal jį pradėjus bylą, būtų suvaržytos ir suinteresuoto asmens – valstybės institucijos, išleidusios ginčijamą teisės aktą, teisės, nes suinteresuotam asmeniui taptų sunkiau teikti paaiškinimus dėl pareiškėjo argumentų ir rengtis teisminiam nagrinėjimui.

2.5. Minėta, kad Seimo statuto Trisdešimt aštuntajame skirsnyje yra reguliuojami santykiai, susiję su siūlymu pradėti apkaltos procesą ir su parengtiniu tyrimu.

2.5.1. Daugelio Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio, kurio viso atitiktį Konstitucijai prašoma ištirti, straipsnių pareiškėjas necituoja, nė nepamini. Antai prašyme nėra minimi Seimo statuto 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 237, 240, 241, 242, 243 straipsniai. Prašyme apskritai nepateikta jokių argumentų dėl šių Seimo statuto straipsnių (jų dalių) santykio su Konstitucijos principais arba normomis, nėra tiesiogiai suformuluotas prašymas ištirti kurio nors iš šių straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai. Vietoje to yra suformuluotas bendro pobūdžio prašymas Konstituciniam Teismui ištirti viso Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio atitiktį Konstitucijai.

2.5.2. Minėta, kad pareiškėjas prašyme *expressis verbis* nurodo Seimo statuto 227 straipsnio 1 dalį, 235 straipsnį, 239 straipsnio 1 dalį, tačiau prašyme tik atpasakojamas šiuose Seimo statuto straipsniuose nustatytas teisinis reguliavimas, bet nepareiškiami jokia nuomonė dėl šio teisinio reguliavimo santykio su Konstitucijos principais ar normomis. Pareiškėjas nesuformulavo prašymo ištirti kurio nors iš šių straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai.

2.5.3. Pareiškėjas *expressis verbis* prašo ištirti tik Seimo statuto 236 straipsnio 1 dalies ir 238 straipsnio (atskirai nurodydamas ir šio straipsnio 3 dalį) atitiktį Konstitucijai ir pateikia argumentus tik dėl šių Seimo statuto straipsnių atitikties Konstitucijai.

Pažymėtina, kad, kaip minėta, argumentai, kuriais grindžiama pareiškėjo abejonė Seimo statuto 236 straipsnio 1 dalies ir 238 straipsnio atitiktimi Konstitucijai, yra neatsiejami nuo argumentų, kuriais grindžiamos pareiškėjo abejonės Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Reglamento atitiktimi Konstitucijai, Europos žmogaus

teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatomis.

Taip pat pažymėtina, kad pareiškėjas nepateikė argumentų, pagrindžiančių tai, kad jo nurodyta legislatyvinė omissija (teisinio reguliavimo spraga, kurią draudžia Konstitucija) pagal Konstituciją turėtų būti panaikinta atitinkamą teisinį reguliavimą įtvirtinus būtent Seimo statuto 236 straipsnio 1 dalyje ir 238 straipsnyje (arba šio straipsnio 3 dalyje, kurią pareiškėjas nurodo ir atskirai).

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pareiškėjo pozicija dėl ginčijamų Seimo statuto nuostatų atitikties Konstitucijai ir šios pozicijos juridinis pagrindimas yra prieštaringi, nenuoseklūs, vienais argumentais paneigiami kiti. Antai, kaip minėta, pareiškėjas prašo *inter alia* ištirti, ar „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „teisinės valstybės“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., [...] taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.“ Taigi toje prašymo vietoje pareiškėjas aiškiai preziumuoja, kad Seimo statuto 238 straipsnio 3 dalis neprieštarauja Konstitucijos 31 straipsnio 2 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui. Tuo tarpu kitoje prašymo vietoje pareiškėjas prašo ištirti Seimo statuto 238 straipsnio 3 dalies atitiktį konstituciniam teisinės valstybės principui ir viso Seimo statuto 238 straipsnio (taigi ir jo 3 dalies) atitiktį Konstitucijos 31 straipsnio 1, 2 ir 6 dalims, 74 straipsniui, taip pat konstituciniam teisinės valstybės principui. Tai, kad vienur prašyme Seimo statuto 238 straipsniu remiamasi grindžiant abejonę Reglamento atitiktimi Konstitucijai ir Seimo statutui, o kitur dėstoma abejonė šio Seimo statuto straipsnio atitiktimi Konstitucijai, tikrosios pareiškėjo pozicijos dėl ginčijamų Seimo statuto nuostatų atitikties Konstitucijai teisinį pagrindimą daro prieštaringą, taigi daro dviprasmišką, labai neaiškia ir pačią pareiškėjo poziciją dėl ginčijamų Seimo statuto nuostatų atitikties Konstitucijai.

2.5.4. Atsižvelgiant į tai pareiškėjo prašymas ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio ir (arba) atskirų jo straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, neatitinka Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 8 punkto reikalavimų.

2.6. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnį Konstitucinio Teismo pirmininkas savo iniciatyva arba teisėjo siūlymu grąžina pareiškėjui prašymą, jeigu prašymas arba jo priedai neatitinka šio įstatymo 66 straipsnyje nustatytų reikalavimų; prašymo grąžinimas neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti buvę trūkumai.

Todėl pareiškėjo prašymas ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio ir (arba) atskirų jo straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, grąžintinas

pareiškėjui.

2.7. Šiame Konstitucinio Teismo sprendime konstatuota, kad Konstitucinis Teismas atsisako nagrinėti pareiškėjo prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Reglamento atitiktį Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatomis. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 28 straipsnį Konstitucinio Teismo tvarkomuosiuose posėdžiuose svarstomi *inter alia* visi atsisakymo nagrinėti prašymą atvejai.

Todėl pareiškėjo prašymo ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio ir (arba) atskirų jo straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, grąžinimo klausimas sprendinamas tuo pačiu Konstitucinio Teismo sprendimu, kaip ir atsisakymo nagrinėti pareiškėjo prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Reglamento atitiktį Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatomis, klausimas.

2.8. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas grąžina pareiškėjui – Seimo narių grupei prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str., kuriame yra įtvirtinta specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodytos nei procesinės specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose dalyvaujančių asmenų teisės, nei nustatoma šių procesinių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 236 str. 1 d. ir 238 str. 3 d., įtvirtinantys apkaltos proceso iniciatorių ar jų atstovų teisę specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose vienu metu realizuoti tiek kaltintojo, tiek ir asmens, kuris priima galutinį procesinį sprendimą, funkcijas, savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo kildinamam „*draudimui būti teisėju savo byloje*“.“

Minėta, kad prašymo grąžinimas pareiškėjui neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti buvę trūkumai (Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 2 dalis).

3. Pareiškėjas – Seimo narių grupė prašo ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str.

1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui“.

3.1. Ginčijamą Seimo nutarimą sudaro trys straipsniai. Pareiškėjas neginčija šio nutarimo atskirų straipsnių atitikties Konstitucijai; jo manymu, Konstitucijai prieštarauja visas teisės aktas – Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“.

3.2. Apibendrinamas savo argumentus dėl Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ santykio su Konstitucija, pareiškėjas teigia, kad **„žinodamas ar bent jau privalėdamas žinoti, kad Seimo statute iki šios dienos nėra nuosekliai apibrėžtas visas specialiosios tyrimo komisijos atliekamo tyrimo procesas, dėl ko Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Seimo statuto 238 str. prieštarauja Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., 74 str. ir konstituciniam „teisinės valstybės“ principui, o Seimo statuto 235 str. nurodyta Specialioji tyrimo komisija objektyviai negali atlikti jai pavestų funkcijų, nes nėra nustatytas procesas, vadovaudamasi kuriuo ji turėtų veikti, tačiau to visiškai nepaisydamas ir Nutarimu įpareigodamas Specialiąją tyrimo komisiją nei Seimo statute, nei jokiame kitame teisės akte nenustatytos procedūros (tad savivalės) pagrindu tikrinti Respublikos Prezidentui pateiktų kaltinimų pagrįstumą ir rimtumą, Seimas, priimdamas Nutarimą, pažeidė Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., 74 str. ir konstitucinį „teisinės valstybės“ principą.“**

Taigi pareiškėjas savo abejonę dėl Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ atitikties Konstitucijai grindžia prielaida, jog Seimas, priimdamas šį nutarimą, žinojo ar „bent jau“ privalėjo žinoti, kad Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis prieštarauja Konstitucijai. Iš esmės pareiškėjas kelia klausimą, kad kol nebus panaikinta jo preziumuojama legislatyvinė omisija, tol apskritai negali būti sudaroma Seimo statuto Trisdešimt aštuntajame skirsnyje numatyta specialioji tyrimo komisija, taigi, pareiškėjo nuomone, negalėjo būti sudaryta ir toji specialioji tyrimo komisija, kuri buvo sudaryta Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“, nes ji, pareiškėjo manymu, negali atlikti jai pavestų funkcijų.

3.3. Pagal Konstituciją Seimą sudaro Tautos atstovai – 141 Seimo narys (Konstitucijos 55 straipsnio 1 dalis). Konstitucinis Teismas, tirdamas Seimo priimtų teisės aktų atitikties Konstitucijai, netiria, ar kurie nors Seimo nariai ką nors „žinojo“, ar „nežinojo“, ar jie „privalėjo ką nors žinoti“, ar „neprivalėjo“. Pareiškėjo argumentas, esą Seimas, priimdamas ginčijamą nutarimą, žinojo ar „bent jau“ privalėjo žinoti, kad Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis prieštarauja Konstitucijai, nėra teisinis.

3.4. Prielaida, esą Seimas žinojo ar „bent jau“ privalėjo žinoti, kad Konstitucijai prieštarauja

Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis, nėra Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 8 punkto reikalaujamas argumentas, kuriuo prašyme, kuriame prašoma ištirti ir tai, ar pats Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis neprieštaruja Konstitucijai, galima grįsti pareiškėjo poziciją dėl, pareiškėjo teigimu, šiuo Seimo statuto skirsniu grindžiamo Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ atitikties Konstitucijai.

Todėl pareiškėjo prašymas ištirti Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ atitiktį Konstitucijai, kuris, kaip minėta, yra grindžiamas prielaida, esą Seimas žinojo ar „bent jau“ privalėjo žinoti, kad Konstitucijai prieštaruoja Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis, negali būti laikomas atitinkančiu Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 8 punkto, pagal kurį prašyme ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai turi būti nurodyta pareiškėjo pozicija dėl teisės akto atitikties Konstitucijai ir tos pozicijos juridinis pagrindimas su nuorodomis į įstatymus, reikalavimus.

3.5. Minėta, kad pareiškėjo argumentai, kuriais grindžiama jo abejonė ginčijamo Seimo nutarimo atitiktimi Konstitucijai, neatsiejami nuo argumentų, kuriais grindžiamos jo abejonės prašyme nurodytų Seimo statuto nuostatų atitiktimi Konstitucijai, kad sprendžiant, ar priimti pareiškėjo prašymą tirti jo ginčijamų teisės aktų (jų dalių) atitiktį Konstitucijai, visi pareiškėjo prašymus pagrindžiantys argumentai vertintini kaip visuma.

3.6. Šiame Konstitucinio Teismo sprendime konstatuota, kad Konstitucinis Teismas atsisako nagrinėti pareiškėjo prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Reglamento, jo atskirų punktų atitiktį Konstitucijai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto bei Seimo statuto nuostatomis.

Konstatuota ir tai, kad Konstitucinis Teismas grąžina pareiškėjui prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Seimo statuto Trisdešimt aštuntojo skirsnio ir (arba) atskirų jo straipsnių (jų dalių) atitiktį Konstitucijai.

3.7. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, pareiškėjo prašymas ta apimtimi, kuria prašoma ištirti Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. IX-1954 „Dėl Specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ atitiktį Konstitucijai, grąžintinas pareiškėjui.

3.8. Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, Konstitucinis Teismas grąžina pareiškėjui – Seimo narių grupei prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo“ neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui“.

Minėta, kad prašymo grąžinimas pareiškėjui neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti buvę trūkumai (Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 2

dalis).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 102 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 1, 25, 28, 64, 66, 69, 70 straipsniais, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

1. Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ tiek pagal savo formą, tiek pagal priėmimo, paskelbimo ir įsigaliojimo tvarką neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 1 ir 2 d., 31 str. 1, 2, 6 d. bei Konstitucijos 67 str. 2 p.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 16 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d., 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam sąžiningo (teisingo) asmens patraukimo teisinėn atsakomybėn principui ir teisei būti išklausytam, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ p., 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 19 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam konstitucinės atsakomybės klausimą

sprendžiančios institucijos nepriklausomumo ir nešališkumo principui bei kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui, taip pat Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str. 3 d.,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtintas „Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamentas“ (atskirai imant, reglamento 16 ir 20 p.) neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato, taip pat Konstitucijos 31 str. 2 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 20 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę gintis pačiam ar padedamam savo paties pasirinkto advokato,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 21 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti realią galimybę pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 26 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „b“ ir „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „b“ ir „d“ p. įtvirtintai teisei turėti

pakankamai laiko ir galimybių pasirengti veiksmingai teisinei gynybai bei realizuoti teisę į gynybą,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 29 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. ir 3 d. „c“, 13 str. bei Pakto 14 str. 1 d. ir 3 d. „d“ p. įtvirtintai teisei būti išklaustam ir teisei į gynybą, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 30 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos 2003 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. 1 patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. IX-1954 sudarytos Specialiosios tyrimo komisijos reglamento 33 p. savo turiniu neprieštarauja konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui, Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d., Konvencijos 6 str. 3 d. „c“ ir „d“, 13 str. bei Pakto 14 str. 3 d. „d“ ir „e“ p. įtvirtintai teisei į gynybą bei teisei pačiam apklausti kaltinimo liudytojus arba turėti galimybę, kad tokie liudytojai būtų apklausti, taip pat teisę reikalauti, kad gynybos liudytojai būtų iškviesti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams, taip pat Konstitucijos 31 str. 6 d., Konvencijos 6 str. 1 d. bei Pakto 14 str. 1 d. įtvirtintam kaltinimo ir gynybos šalių funkcinio lygiateisiškumo principui.“

2. Gražinti pareiškėjui – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupei prašymą ta apimtimi, kuria prašoma ištirti, ar:

„– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 238 str., kuriame yra įtvirtinta specialiosios tyrimo komisijos posėdžių struktūra, taip pat įvardijami šiuose posėdžiuose dalyvaujantys asmenys, tačiau nenurodytos nei procesinės specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose dalyvaujančių asmenų teisės, nei nustatoma šių procesinių teisių veiksmingo įgyvendinimo tvarka (jų įgyvendinimo mechanizmas ir procesinės garantijos), savo turiniu neprieštarauja Lietuvos Respublikos

Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui,

– Lietuvos Respublikos Seimo statuto Trisdešimt aštuntasis skirsnis ir, konkrečiai imant, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 236 str. 1 d. ir 238 str. 3 d., įtvirtinantys apkaltos proceso iniciatorių ar jų atstovų teisę specialiosios tyrimo komisijos posėdžiuose vienu metu realizuoti tiek kaltintojo, tiek ir asmens, kuris priima galutinį procesinį sprendimą, funkcijas, savo turiniu neprieštarauja iš konstitucinio „*teisinės valstybės*“ principo kildinamam „*draudimui būti teisėju savo byloje*“,

– Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. IX-1954 „*Dėl specialiosios tyrimo komisijos sudarymo*“ neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 str. 1, 2, 6 d. ir 74 str. nuostatai, jog „[...] *apkaltos proceso tvarka, kurią nustato Seimo statutas*“ ir konstituciniam „*teisinės valstybės*“ principui.“

Konstitucinio Teismo teisėjai:

Armanas Abramavičius

Egidijus Jarašiūnas

Egidijus Kūris

Kęstutis Lapinskas

Zenonas Namavičius

Augustinas Normantas

Jonas Prapiestis

Vytautas Sinkevičius

Stasys Stačiokas